

інших. Кожна з цих програм має своє призначення і займає певну нішу в системі дистанційної освіти. Серед безкоштовних найбільш активно навчальними закладами використовується система Moodle. Особливо широко впроваджується у навчальних закладах України система автоматизованого тестування Moodle, яка використовується ще у 175 країнах світу. Технологія проведення навчальних занять у системі дистанційного навчання (ДН) Moodle дозволяє організувати різні форми спілкування викладач-студент і студент-студент.

Система Moodle (від англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment – модульне динамічне об'єктноорієнтоване середовище для навчання) є програмним комплексом для організації дистанційного навчання в мережі Internet. Moodle розповсюджується безкоштовно як Open Source-проект за ліцензією GNU GPL (іншими словами: Вам дозволяється копіювати, використовувати й змінювати програмний код). Для організації дистанційного навчання в навчальних закладах система Moodle на сьогоднішній день - одна з найоптимальніших. Moodle – це відкрита система з ліцензією, яка передбачає безоплатне використання та можливість подальшої зміни програмного коду. Безкоштовність системи дозволяє, без винятку, всім вищим навчальним закладам почати впровадження системи дистанційного навчання вже сьогодні. Крім того, середовище для дистанційного навчання можна використовувати на безплатних операційних системах (наприклад Linux).

Спільнота користувачів Moodle швидко збільшується. Вже на сьогодні зареєстровано близько 2000 сайтів, що активно використовують цю систему. Інтерфейс і документацію до середовища перекладено більше ніж 40 мовами (у тому числі і українською). Відкритий код і велика кількість реальних користувачів є запорукою безпеки системи та її стабільного розвитку. Таким чином, середовище для дистанційного навчання Moodle є оптимальним вибором для створення нових можливостей у навчанні.

Л.Л. Калініченко

ПІДРУЧНИК ЯК ОСНОВНИЙ КОМПОНЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Місце держави у світі визначається величиною ВВП, фінансовими ресурсами, перевагою у військовій силі, якістю людського капіталу. До одного з найважливіших критеріїв людського капіталу відносять якість освіти, що зумовлюється показником успішності (рейтингом) провідних національних університетів як усередині країни, так і на міжнародному рівні. Отже, якість освіти – це гарант національної безпеки, один з

найважливіших чинників сталого розвитку суспільства, конкурентоспроможності держави. Якість освіти характеризує результат освітнього процесу, відображає рівень формування загальнотеоретичних знань, практичних умінь і навичок, інтелектуального розвитку та моральних якостей студентів. У сучасних умовах показниками освіченості випускників є не тільки знання і вміння, а й ключові компетенції; затребуваність випускників конкретними підприємствами, суспільством у цілому; наступне соціально-професійне, кар'єрне зростання. Ці вимоги до якості освіти зумовлюють новий підхід до інформаційно-методичного забезпечення навчального процесу, основний компонент якого – це підручник.

Підручник у ВНЗ – це друковане або електронне видання, що висвітлює основи наукових знань з певного предмета відповідно до державних стандартів вищої професійної освіти, цілей освітньої програми та вимог дидактики.

Новизна при написанні навчальних текстів полягає не у відкритті нових наукових істин, а в способі надання істин відомих: щоб вони були максимально зрозумілими студентам, швидко ними усвідомленими і засвоєними, а також могли бути застосованими при вирішенні різних завдань.

При створенні підручників і навчальних посібників необхідно врахувати таке:

- навчальні книги повинні мати високий науково-методичний рівень, містити необхідний довідковий апарат;

- мають бути написані в доступній формі, навчальний матеріал має бути пов'язаний з практикою; повинні простежуватися тісні міжпредметні зв'язки;

- мають забезпечувати загальну спрямованість навчання і формування наукового світогляду; повідомляти нові достовірні дані щодо сучасного рівня розвитку даної галузі наукових знань у межах, визначених програмою;

- орієнтувати студента на активну пізнавальну діяльність, стимулювати розвиток самостійності, творчого підходу до пошуку засобів і методів вирішення поставлених проблем, умінь і навичок для вирішення нестандартних завдань;

- мати чіткий структурний поділ і графічне виділення висновків, найважливіших положень, ключових понять;

- містити достатню кількість ілюстрацій, що полегшують сприйняття, розуміння і запам'ятовування навчального матеріалу, зручно розташованих і ув'язаних з текстом;

- мати продумане методичне оформлення (рубрикації, зміст, предметно-іменний покажчик, виноски і посилання).

Підручник має відповідати таким вимогам:

- багаторівневність (обов'язковий мінімум плюс додатковий матеріал);

- побудова за модульним типом;

- допоміжні матеріали (на електронних носіях, підтримка в Інтернеті);

- структура, що, відповідає логіці досліджуваної наукової дисципліни, сприяє цілісному та системному засвоєнню студентами.

Структура підручника – це форма реалізації його змісту і дидактичних функцій. У структурі підручника можна виділити такі компоненти:

1. Витвір (текстова частина та ілюстративний матеріал);

1.1. Вступна частина (вступ, передмова);

1.2. Основна частина;

1.3. Заключна частина (висновок, післямова).

2. Апарат організації засвоєння (запитання-завдання, приклади, завдання, узагальнюючі таблиці, висновки).

3. Довідково-супровідний апарат (предметний, іменний покажчики, анотація, вихідні дані, зміст).

Таким чином, підручник повинен бути орієнтований не стільки на засвоєння предметних знань і вмінь, скільки на створення умов для набуття студентами досвіду використання цих знань і вмінь у різних ситуаціях.

Н.М. Крихтіна

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ ТА МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ

Оновлення сфер життєдіяльності суспільства в Україні визначило необхідність зміни традиційних підходів до системи вищої освіти. Сьогодні надбані професійні знання є одним з важливих ресурсів, який повинен забезпечити розвиток нашого суспільства та реальну конкурентоспроможність держави. Саме виходячи з цього в системі вищої освіти України пріоритетними заходами стали вдосконалення змісту підготовки фахівців, форм і методів організації навчального процесу у ВНЗ, підвищення ефективності та якості навчання студентської молоді, які відповідають принципам Болонського процесу.

Основна функція навчальної діяльності – це сприяння розвитку самостійності, професіоналізму, відповідальності майбутнього фахівця, виховання його творчої індивідуальності та самореалізації, що передбачається сучасною системою вищої освіти і повністю забезпечується адаптацією навчального процесу до кожної особи, яка